

**Folketingets Ombudsmand
Gammeltorv 22
1457 København K**

16. februar 2015

Jeg anmoder hermed ombudsmanden om at behandle sagen om Skats afslag på at udlevere et databaseudtræk i maskinlæsbart format og via normal mail, jfr. afgørelse fra Skatteankestyrelsen, sagsnr. 15-0056343.

Vi har tidligere fået diverse tabeller over borgernes gæld til det offentlige, fordelt på kommuner. De har været brugt af en lang række medier til nyhedshistorier, specielt i relation til, at Skat har overtaget ansvaret med at inddrive borgernes gæld til det offentlige.

Vi har således set på udviklingen i gælden, gælden pr. indbygger og forskellene mellem kommunerne.

Se for eksempel Åbenhedstinget 12. april 2012: [Gæld til kommuner steg seks procent](#).

I efteråret 2014 ønskede vi at følge op på disse historier og modtage data på samme måde som sidst. Efter måneders dialog må vi konstatere, at det ikke kan lade sig gøre. Det er svært at forstå hvorfor.

Vi har fået tilsendt de mange tabeller som gnidrede udskrifter af pdf-filer pr. post og også fået sendt pdf-filerne til en beskyttet postkasse, som det aldrig er lykkedes os at åbne.

Vi har ikke kunnet få tabellerne i et maskinlæsbart format og sendt som mail, som vi har bedt om.

Vedrørende den beskyttede mail.

Den 17. november 2014 skriver chefkonsulent i Skat, Steen Byskov Thomsen:

"Som du tidligere er orienteret om, må vi ikke sende oplysningerne pr. mail med mindre vi kan sende dem til en krypteret mailadresse. Årsagen er, at anmodninger om aktindsigt er tavshedsbelagte."

Skat benytter et krypteringssystem, som indebærer, at modtageren skal have en helt særskilt nøgle i digital signatur, som kun kan anvendes i ganske få mail-systemer - bl.a. kan den ikke benyttes i det mail-system, som jeg bruger, Gmail. I stedet skal anvendes Outlook. Selv vejledningen i installeringen er ganske omfattende og skjuler sig på diverse hjemmesider.

Efter en halv dag må jeg opgive at få det til at virke. Jeg underviser normalt i at anvende elektroniske redskaber i journalistik og tænkte, at jeg i stedet for at gøre det til en sag, måtte finde en praktisk løsning, hvorefter jeg kunne undervise og hjælpe andre medier med at få det indført. Der er formentlig andre myndigheder, der benytter samme praksis, eller vil komme til det.

Men jeg måtte konkludere, at det vil være umuligt. Jeg kan herefter ikke se, hvad der skulle være til hinder for at sende mailen i denne slags sager som almindelig mail, hvis modtageren beder om det, eller hvis der er særligt indhold i sagen, så til modtagerens e-box adresse, som jo også er krypteret og beregnet til modtagelse af tavshedsbelagt information.

Kravet om krypterede mailadresse vil fremstå som en meget stor teknisk barriere og forsinkelse i mange sager.

I forbindelse med min klage over denne løsning, skriver Skatteankestyrelsen, at den ikke kan behandle den del af klagen, fordi det ikke er en afgørelse. At der ikke er en konkret afgørelse i en sag, men at det er den samlede praksis friholder jo ikke Skatteankestyrelsen for at tage stilling til spørgsmålet, når jeg klager. Det er jo netop den generelle praksis og dens udmøntning i min sag, jeg påklager.

Vedrørende data på papir eller pdf

Den 17. november 2014 skriver chefkonsulent i Skat, Steen Byskov Thomsen, således også dette:

"Med hensyn til levering af data, som kan bearbejdes (excel-ark) har vi ikke leveret dette, fordi der er risiko for fejlbrug af de pågældende data."

Kernen for mig er ikke at få data i excel, men i et format, hvor de kan viderebearbejdes. Det har ligget som underforstået præmis hele tiden, at vi ville viderebearbejde data. Vi har brugt samme data tidligere og viderebearbejdet dem i form af analyser. Hele ideen med databaseadgang er jo, at vi kan analysere data.

I den forbindelse er det også relevant at se på argumentationen fra Skatteankestyrelsen i at fastholde afslaget. Styrelsen skriver:

"Såfremt SKAT udleverede dokumenter elektronisk i et andet format end PDF, ville dette medføre en risiko for, at de udleverede dokumenter efterfølgende blev ændret."

Hvis ikke dette argument bliver grundigt afvist af ombudsmanden, er hele ideen med databaseudtræk i offentlighedsloven blevet illusorisk. Vi ønsker jo

netop disse udtræk, for at kunne analysere data på et utal af måder, således som det er praksis i analysefirmaer, organisationer og medier.

Det er som med al anden journalistisk bearbejdning. Vi foretager valg, prioriteringer, sammenstillinger, præsentationer og alt muligt andet - og vi oplyser om metoder og kilder. Vi følger medieansvarsloven.

Hvis myndighederne således skal kunne argumentere med, at de ønsker at umuliggøre denne bearbejdning ved at udlevere data i pdf-format, bliver arbejdet sat mange år tilbage.

Der er ingen principiel forskel på data, dokumenter, interviews, pressemøder og alt andet. Vi indsamler, bearbejder og præsenterer. Det kan ikke være et relevant argument, at det ikke skal kunne lade sig gøre i et moderne demokrati.

Når jeg nogle gange nævner Excel, er det fordi det i datasprog opfattes som et standardformat. Det afgørende er at få data i et maskinlæsbart format, dvs. enten excel, csv, ascii, json, xml eller et andet velkendt system, som kan håndteres af andre programmer. Og som jeg har gjort opmærksom på mange gange.

Og det er det, som SKAT afviser. Og som efter min opfattelse er i strid med forarbejderne til offentlighedsloven og lovens § 40.

At det er særlig vigtigt at få ombudsmanden til at vurdere dette spørgsmål understreges af, at Skat henviser til Kammeradvokatens vejledning om at udlevere elektroniske dokumenter i pdf-format. Der er således risiko for at udleveringen af data i et ikke-maskinlæsbart format som pdf bliver standard. Det vil være et skrækkeligt scenarie.

Lov om videreanvendelse af data

I min begrundelse for klagen til Skatteankestyrelsen henviser jeg som yderligere belæg til loven om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer § 7.

Det afviser styrelsen at forholde sig til, fordi styrelsen ikke ser, at jeg i min oprindelige henvendelse har anmodet om tilladelse til videreanvendelse. Nu skriver jeg jo direkte, at data skal benyttes i forhold til et medie.

At jeg ikke direkte nævner lov om videreanvendelse af data, friholder jo ikke myndighederne for at følge den lov og praksis.

Sammenfattende mener jeg, at der er tale om en principiel sag om udlevering af data i et maskinlæsbart format for ikke at obstruere offentlighedens og mediernes mulighed for at anvende data.

Desuden er sagen et eksempel på, at en opgave om indsigt i relevante data, som tidligere var løst enkelt via en telefonopringning, ender med at være en langvarig og besværlig sag for alle parter. Måske har Kammeradvokatens vejledning og diverse myndigheders udmøntning den uheldige følge, at enkle ting ender i et overdimensioneret bureaukrati. Jeg synes, at hele mail-korrespondancen vidner om, at jeg har forsøgt at løse spørgsmålet så enkelt som muligt, men at myndighederne har fået det til at ende i endeløs sagsbehandling.

I øvrigt har Skatteankestyrelsen af egen drift oplyst, at klagen er fremsendt af Kaas & Mulvad I/S med cvr-nummer 29907528. Det er ikke rigtigt. Dette I/S lukkede vi med udgangen af 2008 og overgik til Kaas & Mulvad ApS med cvr-nummer 32062822, som vi siden har drevet aktiviteterne i.

mvh

Nils Mulvad

Ellebjergvej 25

8240 Risskov

Bilag

[Links til pdf-filer med korrespondance og afgørelse](#)